

la promesse

[La promesa]

CINEFÒRUM I JOC DE ROL SOBRE LES EMOCIONS DE LES PERSONES MIGRANTS

GUIA DIDÀCTICA

Aquesta proposta didàctica es dirigeix a l'alumnat d'Educació Secundària i és idònia tant per a contextos d'educació formal com no formal. El seu objectiu és abordar el tema de la immigració des de la perspectiva de les emocions de la persona migrant per mitjà d'un joc de rol que parteix del visionat d'un film, per la qual cosa pot ser útil per treballar competències molt diverses (la lingüística i audiovisual; l'artística i cultural; la de coneixement i interacció amb el món físic; la social i ciutadana).

ÍNDEX

RESUM I OBJECTIUS DE LA PROPOSTA

3

CINEFÒRUM: LA PROMESA

5

Pel·lícules proposades per al cinefòrum	6
---	---

Abans de veure la pel·lícula	8
------------------------------	---

Després de veure la pel·lícula	10
--------------------------------	----

EL JOC DE ROL

13

Abans de començar	14
-------------------	----

FASE 1: El personatge i la seva necessitat	18
--	----

FASE 2: Abans de marxar	22
-------------------------	----

FASE 3: El comiat	24
-------------------	----

FASE 4: El viatge	26
-------------------	----

FASE 5: La frontera	27
---------------------	----

FASE 6: L'arribada	28
--------------------	----

FASE 7: Una nova vida	30
-----------------------	----

FASE 8: Una nova gent	31
-----------------------	----

FASE 9: El dol	32
----------------	----

FASE 10: El futur	33
-------------------	----

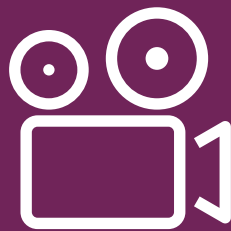
Tancament de l'activitat: persones i emocions	34
---	----

ANNEXOS

36

RESUM I OBJECTIUS de la proposta

ha de posar

OBJECTIUS GENERALS

Abordar l'experiència migrant des d'una perspectiva emocional i empàtica.

Sensibilitzar els participants sobre la problemàtica de la migració.

Trencar tòpics i estereotips sobre les migracions.

RESUM

Contra una visió generalitzadora i abstracta de la persona migrant, aquesta proposta didàctica vol potenciar una visió concreta i emocional de la seva realitat. Les migracions són un fet massiu, però no despersonalitzat: cada migrant té la seva pròpia història, i les seves emocions són personals, úniques i genuïnes. Per això, i per acostar aquestes emocions a l'alumnat, optarem per posar el que és vivencial al centre del procés, per mitjà d'un joc de rols.

La proposta consta de dos blocs diferenciats:

- En primer lloc, el visionat i el comentari d'una pel·lícula que escollirem d'entre una llista de films proposats que considerem apropiats, per al qual es proposa una breu introducció prèvia al visionat i una guia per a l'anàlisi posterior.
- En segon lloc, el joc de rol que es desprèn del visionat, amb una fase inicial de creació de personatges, el joc pròpiament dit i un tancament comú per a tot el grup.

ALGUNS SUGGERIMENTS

El visionat i el comentari de les pel·lícules també serà enriquidor si es decideix plantejar com a activitat autònoma, sense el joc de rol posterior. Per contra, especialment amb participants molt joves, és imprescindible fer el visionat i el comentari d'una de les pel·lícules abans d'abordar el joc de rol per garantir que el grup entengui el plantejament i el to de la proposta.

Es recomana tenir un mínim de tres sessions de treball: una per al visionat i el comentari de la pel·lícula, i dues per al joc de rol i el tancament.

CINEFÒRUM: PEL·LÍCULES

la pomenge

Pel·lícules proposades per al cinefòrum

Tot seguit hi ha una llista amb pel·lícules molt indicades per treballar la qüestió de les migracions posant al centre les emocions de la persona migrant, juntament amb una petita sinopsi orientativa. Sens dubte, no són les úniques pel·lícules existents apropiades. Però sí algunes de les millors.

LA PROMESA / LA PROMESSE DE LUC I JEAN-PIERRE DARDENNE (BÈLGICA, 1996)

Obra mestra sobre els baixos fons de l'Europa contemporània, sobre la immigració il·legal i les seves condicions de vida, sobre la misèria humana. Però, sobretot i abans de tot, és una pel·lícula que relata la trajectòria moral d'un noi, l'Igor, que, després de l'accident d'un dels treballadors il·legals del seu pare, promet al moribund que cuidarà la seva esposa Assita i el seu nadó. L'Igor haurà d'enfrontar-se al seu pare i als valors acceptats per costum per complir amb "la promesa". Un lent despertar cap a la consciència moral, el compromís personal i el deure envers l'altre. Una llarga iniciació cap a la veritat que farà que l'Igor perdi el seu pare i trobi a canvi la dignitat humana.

LA OTRA CARA DE LA ESPERANZA / THE OTHER SIDE OF HOPE D'AKI KAURISMÄKI (FINLÀNDIA, 2017)

Hèlsinki. Dos destins es creuen. En Wikhström, de cinquanta anys, decideix canviar de vida i obrir un restaurant. En Khaled és un jove refugiat siríà que arriba a la capital per accident. La seva sol·licitud d'asil és rebutjada però decideix quedar-se de totes maneres. Una tarda, en Wikhström se'l troba a la porta del restaurant i, emocionat, decideix oferir-li ajuda.

LE HAVRE D'AKI KAURISMÄKI (FINLÀNDIA, 2011)

En Marcel Marx, un famós escriptor bohemí, s'ha exiliat voluntàriament i s'ha establert a la ciutat portuària de Le Havre (França), on viu satisfet treballant d'enllustrador, perquè així se sent més a prop de la gent. Després de renunciar a les seves ambicions literàries, la seva vida es desenvolupa sense sobresalts entre el bar de la cantonada, la feina i la seva dona Arletty; però, quan es creua en el seu camí un nen negre immigrant, haurà de lluitar contra els mecanismes cecs i freds de l'Estat, armat únicament amb l'optimisme i la solidaritat incondicional dels veïns del barri, per evitar que el seu protegit caigui en mans de la policia.

DHEEPAN DE JACQUES AUDIARD (FRANÇA, 2015)

Un home fuig de la guerra civil a Sri Lanka i, per aconseguir que França li concedeixi el dret d'asil, fa passar per família seva una dona i una nena que també fugen del país. Un cop en sòl francès, troba feina de bidell en un edifici situat en un barri problemàtic dels afores. Tot i que no parlen francès, s'adapten progressivament al nou país.

**LA HERIDA / LA BLESSURE DE NICOLAS KLOTZ
(FRANÇA, 2004)**

La Blandine arriba a l'aeroport Charles de Gaulle per reunir-se amb el seu marit Papi a París. Malgrat les peticions d'asil, la tanquen en una cel·la juntament amb altres africans, la humilien i la maltracten mentre espera la deportació immediata. En Papi investiga on és la seva dona a "arribades", però només es topa amb respostes desinteressades i enganyoses. Quan la Blandine és ferida en una escaramussa mentre les autoritats intentaven endur-se-la a la força, un empleat del Ministeri d'Afers Estrangers la salva de l'expulsió. Finalment es reuneix amb en Papi en una parcel·la comunal, els habitants de la qual comparteixen les dures històries del seu pas per França. A la Blandine li costarà trobar la força necessària per tirar endavant.

**LA BUENA MENTIRA / THE GOOD LIE DE PHILLIPPE FALARDEAU
(ESTATS UNITS, 2014)**

Un refugiat de la guerra civil sudanesa conviu als Estats Units amb altres nens sudanesos. Després de la seva arribada a Amèrica, els petits coneixen la Carrie, una treballadora social que, conscient de la seva tragèdia, intenta ensenyar-los com han de moure's en un món tan diferent del seu.

FLORES DE OTRO MUNDO D'ICÍAR BOLLAÍN (ESPANYA, 1999)

La Patricia, una dominicana, busca una casa i una seguretat econòmica que la seva situació d'immigrant il·legal no li permet assolir a Madrid. La Milady, una cubana de vint anys, somia a recórrer el món. La Marirrosi, una bilbaïna amb casa i feina, viu en la soledat més absoluta, una soledat com la que comparteixen l'Alfonso, en Damián i en Carmelo, veïns de Santa Eulalia, un poble sense dones en edat de casar-se i sense futur. Gràcies a una festa organitzada pels solters del poble, totes aquestes persones es coneixen i comença una història agredolça de convivències de vegades impossibles. Espanyols i americans es fusionaran en una sola comunitat que no necessita bandera.

L'AMERICA DE GIANNI AMELIO (ITÀLIA, 1994)

Després de la caiguda del comunisme, els albanesos somien amb un futur millor i confien en la generositat del país veí, Itàlia, però la realitat dista molt dels seus somnis. Alguns són contractats per en Gino i en Fiore, dos empresaris italians que acaben de comprar una antiga fàbrica de sabates amb l'única intenció de fer diners ràpids a costa dels immigrants. Tot i així, un seguit de circumstàncies fan que un d'ells conegui en carn pròpia el drama de la immigració.

Abans de veure la pel·lícula

10 MINUTS

OBJECTIUS

Despertar l'interès de l'alumnat.

Contextualitzar el visionat.

Generar un ambient respectuós i receptiu.

Familiaritzar els i les participants amb els autors del film i les seves intencions.

Posar en valor el fet de veure un cine "diferent" en versió original, tal com va ser concebut.

UNA INTRODUCCIÓ

Es tracta sobretot de despertar l'interès i el desig de l'alumnat. Ho aconseguirem, per exemple, posant en valor els cineastes (explicant qui és el director o directora de la pel·lícula escollida, com entén el cine, quina és la seva trajectòria, quines característiques tenen les seves pel·lícules, etc.) i explicant com va fer la pel·lícula si en coneixem els detalls, o convidant l'alumnat a investigar-ho pel seu compte a la xarxa.

És important no desvetllar res essencial de la història per tal de no trencar l'interès per la trama. Tot i així, sovint una introducció argumental i algunes pistes per al visionat poden ajudar a orientar l'atenció i l'interès del grup.

Igualment, depèn de nosaltres crear les condicions perquè el diàleg pugui ser fluid, estimulante i còmode. És interessant, per exemple, canviar la disposició habitual de les taules i col·locar-les en forma d'U. Això permet que tot el grup vegi la pantalla, i també que es vegin entre ells i es creï un ambient més recollit.

UN CINEMA 'DIFERENT'

També podem treballar la qüestió que veuran un cinema "diferent" (potser, per a molts, estrany), no pas en termes negatius, sinó com una ocasió privilegiada. Paradoxalment, aquest cinema "diferent" és més proper a les nostres vides que el que estan acostumats a veure. Per això ens fa tanta il·lusió compartir-lo (sens dubte, és clau en això que ens agradi honradament el que mostrem).

LA VERSIÓ ORIGINAL

Per motius semblants, veurem la pel·lícula en versió original amb subtítols. A la major part de pel·lícules que proposem, i en una qüestió com la que abordem (les migracions i les seves emocions), escoltar les diferents llengües amb el so original aporta una riquesa afegida al visionat. La versió doblada trairia aquesta pluralitat de veus.

A més, és l'única manera que permet veure-les tal com realment les van concebre els seus directors. També permet assistir al treball dels actors i actrius en tota la dimensió: com sap qualsevol persona que algun cop hagi actuat (tot i que només ho hagi fet molt puntualment), la interpretació no passa únicament per la gestualitat i per les expressions de la cara, sinó que el to de veu i la manera de dir les frases tenen un valor fonamental. És preferible no convertir els subtítols en una gran "qüestió", tot i que no és sobrer compartir amb el grup aquestes reflexions per evitar pors. Si bé és cert que, per la manca de costum, aquesta modalitat de

visionat pot generar resistències entre l'alumnat, també ho és el fet que són capaços de vèncer-les sense més dificultat a mesura que avança el visionat. A més, les noves cultures de visionat, mediatitzades sobretot per l'accés virtual a obres de totes les procedències, van en aquest sentit a favor de la versió original.

Després de veure la pel·lícula

20-30 MINUTS

OBJECTIUS

Reflexionar sobre el sentit de la pel·lícula que hem vist.

Identificar les emocions sentides pels personatges.

Comprendre la dimensió humana i el caràcter únic de l'experiència migrant.

DESCANS

Prevegem cinc minuts de descans perquè el grup comenci a assimilar la pel·lícula i encari el treball posterior amb la predisposició adequada.

METODOLOGIA

És interessant intentar obrir l'anàlisi i la reflexió a partir de les inquietuds, els interessos, els dubtes, els comentaris i les fascinacions dels/les mateixos/es participants. Es tracta de generar un ambient de treball en el qual la reflexió no es basi en la transmissió d'un discurs per part del professor o professora, sinó que parteixi del diàleg, de "recordar i mirar la pel·lícula junts", i així descobrir-la.

En la mesura del que sigui possible, és interessant partir no pas d'un saber previ sinó del que *es veu* a la pantalla. Si mirem amb atenció, tots trobarem elements interessants. De la suma de totes les observacions en sorgirà una visió de conjunt més rica.

Així com al començament hem canviat la disposició de l'alumnat per millorar les condicions de diàleg, també és interessant establir unes pautes clares per al diàleg. Per exemple: **1)** no s'interromprà mai a qui està parlant; **2)** totes les opinions són vàlides i valuoses. De fet, el paper del professor o professora també consisteix en gran mesura a extreure el millor de cada aportació i portar-la més enllà del que els i les participants plantegen inicialment.

Finalment, és important tenir present que pot ser que allò que més interressi o impacti a l'alumnat sigui alguna cosa que no havíem previst. S'haurà d'aprofitar molt especialment. El que és meravellós del cinema és la seva capacitat per apel·lar a les emocions, i a cadascú d'una manera diferent. Cal preservar aquesta individualitat i aprofitar-la per enriquir la reflexió del grup.

El o la docent també pot expressar les seves opinions, no pas des de la posició del saber, sinó com algú que, de la mateixa manera que l'alumnat, ha vist la pel·lícula.

EL DIÀLEG

Per norma general, el diàleg posterior al visionat hauria de partir de la dimensió emocional dels i les espectadors per arribar a una anàlisi més intel·lectual. Això és:

Una primera fase en què compartim les nostres emocions respecte a la pel·lícula.

- Què us ha semblat la pel·lícula?
- Us ha agradat?
- Quines sensacions heu tingut? Us ha emocionat?
- Escolliu la seqüència que us hagi agradat més. Busquem-la, tornem-la a veure i comentem-la.

Podem abordar amb més detall algunes qüestions expressives i cinematogràfiques.

- Quins plans de la pel·lícula recordeu amb més intensitat?
- Us ha cridat l'atenció algun moviment de càmera en especial? Per què creieu que la càmera segueix d'aquesta manera els personatges?
- Quina diríeu que és la paleta de colors d'aquesta pel·lícula?
- Us ha sorprès el tractament de la llum i de la foscor en alguna seqüència?
- Què us ha semblat el treball de so? I la banda sonora?
- Estem acostumats a veure aquest tipus de cinema? En què es diferencia del cinema que solem veure?

Una fase de caràcter descriptiu, en què ens posem d'acord sobre el que hem vist i intentem recordar i descriure la pel·lícula. Podem començar a parar més atenció a les qüestions vinculades a la immigració, amb vistes al joc de rol posterior.

- Quina història ens explica la pel·lícula?
- Qui en són els protagonistes?
- Quins problemes tenen? Com intenten resoldre'ls?
- Com és la vida de les persones immigrants de la pel·lícula?
- Som capaços de descriure de principi a fi la història com a migrants dels personatges principals? Com i per què van sortir del seu país? Com va ser la seva arribada? Com tiren endavant? Amb quins problemes topen?
- Per quins estats emocionals passen els personatges al llarg de la pel·lícula? Podem enumerar-los?
- Com s'acaba la pel·lícula? Creieu que es podria haver acabat d'alguna altra manera?

Una quarta fase en què analitzem la pel·lícula en profunditat. Ja posem tot el pes del diàleg en les emocions que la pel·lícula posa en joc amb relació a les persones migrants.

- De què ens parla la pel·lícula? Hi esteu d'acord? Per què?
- Us són propers els problemes que s'hi exposen? Hi veieu cap relació amb la realitat?
- Si us poseu en el lloc dels personatges, creieu que actuen correctament? Faríeu el mateix en el seu lloc?
- Creieu que la seva història és normal o excepcional?
- Us imaginàveu d'aquesta manera el que relata la pel·lícula, amb la informació que teníeu dels mitjans de comunicació?
- Creieu que totes les persones migrants tenen la mateixa història o que cadascuna és única i diferent encara que, lògicament, tinguin coses en comú?

Aquestes últimes reflexions ens porten de manera natural a la segona part d'aquesta proposta: el joc de rol.

Finalment, si acabem aquí la proposta i no continuem fent el joc de rol, suggerim que també es facin algunes preguntes que convidin a reflexionar sobre la pròpia experiència educativa per reconèixer què els ha aportat i què poden fer a partir d'ara respecte a situacions de migració.

- Què us ha semblat aquesta activitat?
- Què us ha aportat? Heu descobert alguna cosa? Heu canviat idees prèvies que poguéssiu tenir sobre el tema de les migracions?
- Què creieu que es podria fer per sensibilitzar altres persones sobre la situació de les persones migrants?
- Quins reptes en relació amb els personatges migrants creieu que tenim com a societat?

EL JOC de rol

la ponere

Abans de començar

OBJECTIUS

Reflexionar sobre l'experiència de la persona migrant des de la vivencialitat.

Aprofundir en els diferents estats emocionals pels quals passa la persona migrant.

Prendre consciència de les particularitats implícites en cada procés migratori.

Ser capaços de pensar des de la perspectiva d'una persona migrant.

INTRODUCCIÓ

La pel·lícula ens ha ajudat a acostar-nos a la qüestió de les migracions des d'una escala humana, menys estadística i més emocional. Amb la seva història hem après que, si en lloc de veure les migracions únicament com un fenomen sociològic, hi acostem la lupa, hi trobem persones amb històries úniques i amb emocions genuïnes.

Amb aquest mateix esperit abordem l'etapa següent de la proposta.

Es tracta d'un joc de rols dialogat. Cada grup de participants crearà, al més pur estil del guionista, un personatge immers en el seu propi procés migratori. Els i les docents, a mode de "màsters" del joc de rol, aniran plantejant als grups els diferents reptes als quals s'haurà d'enfrontar el seu personatge en la seva migració.

Per mitjà de la deliberació i del diàleg amb el seu "màster", els grups aniran prenent les decisions del seu personatge (què han de fer, amb qui han de parlar, quins passos han de seguir) i determinant els diferents estats emocionals pels quals travessa.

- Quina serà la història de cada personatge?
- Quins camins els tocarà emprendre?
- Per quines emocions travessarà?

PARTICIPANTS

Els grups

Dividim els i les participants en grups de cinc persones.

Podem jugar amb grups més reduïts sense problema. Al contrari, els **grups més extensos dificultaran** l'agilitat del joc.

Equip docent

Els i les docents tindran la mateixa funció que la d'un "màster" en el joc de rol. Hauran de ser els i les interlocutores de cada grup, posar-los conflictes o oportunitats al davant i desenvolupar les situacions per al grup.

Encara que el joc de rol pot ser portat per un sol "màster", atès que es tracta d'un paper crucial en el desenvolupament del joc, suggerim al professorat que, en la mesura que sigui possible, busqui la col·laboració d'altres professors i professores que puguin tenir prou temps per col·laborar amb l'activitat.

Ah, profes, no us espanteu, però a partir d'ara... passeu a dir-vos "màsters"!

DINÀMICA DEL JOC

El joc consisteix a dur un personatge migrant creat pels participants a través de les diferents etapes del procés migratori, que en el joc es visualitzen com un seguit de deu fases clarament diferenciades:

1. El personatge i la seva necessitat	6. L'arribada
2. Abans de marxar	7. Una nova vida
3. El comiat	8. Una nova gent
4. El viatge	9. El dol
5. La frontera	10. El futur

ES POT ESCURÇAR EL JOC?

Si considerem que hi ha massa fases per al grup de participants amb què treballem, podem prescindir d'algunes fases per escurçar la durada del joc. Només les fases següents són absolutament imprescindibles per als objectius últims del joc: el personatge i la seva necessitat; el comiat; la frontera; l'arribada; una nova vida; el dol. No hauríem de prescindir-ne en cap cas.

En cada fase hi ha dos moments:

1. Encàrrec i deliberació

A l'inici de cada fase, els grups rebran un encàrrec per part del "màster". En general, se'ls lliurarà un sobre amb el títol de la fase a l'exterior i una cartolina de color a l'interior. Els grups hauran de decidir quina és la història del seu personatge en aquest moment del seu procés migratori i apuntar-la a l'exterior del sobre. A més, hauran de deliberar sobre les emocions que sent el seu personatge en aquesta etapa i apuntar-les a la cartolina de l'interior.

Per fer aquestes deliberacions, el grup es retirarà a algun espai còmode. El "màster" pot anar passant pels diferents grups per veure com els va.

2. Diàleg

Al final de cada fase (quan el grup acabi la situació plantejada, o quan es consideri que ja hi han dedicat prou temps), els grups aniran a trobar-se amb el "màster" per explicar-li les decisions que han pres. Llavors s'iniciarà una fase de diàleg amb el "màster".

La tasca del "màster" aquí és dialogar amb el grup per fer-los evolucionar en les seves vivències i fer aflorar les emocions que puguin sorgir en aquesta fase: fer preguntes, plantejar dubtes, decidir posar-los algun problema extra, il·lustrar algun ambient de manera especialment nítida, obligar-los a canviar les decisions, aprofundir en les seves emocions, proposar noves situacions imprevistes, etc.

L'objectiu del joc no és fer un viatge al més fidel possible a la realitat, sinó **fer aflorar les emocions que puguin estar vivint les persones migrants**.

Al llarg d'aquesta guia didàctica es faciliten "pistes" i "exemples" per al "màster" que seran d'utilitat per enfocar aquests moments de diàleg.

Quan el "màster" consideri que aquesta fase ja ha estat prou jugada, fa avançar el grup cap a la següent.

MATERIAL NECESSARI

- **1 passaport de personatge per grup.**
La guia inclou un disseny estàndard per al passaport. (Vegeu annexos).

- **10 sobres per grup.**
Cartolines de deu colors diferents (caldrà ficar-les dins els sobres).

- **Un mapamundi.** (Vegeu annexos).

- **Paper d'embalar llarg** (perquè hi càpiguen les siluetes que dibuixaran tots els grups).

- **Retoladors i massilla o cinta adhesiva.**

ESPAI I TEMPORITZACIÓ

Es recomana dedicar un mínim de dues sessions al joc de rol i al tancament posterior. Sens dubte podem decidir allargar-lo encara més si ho considerem convenient.

Es recomana igualment, en la mesura del que sigui possible, fer el joc en espais a l'aire lliure. Això contribuirà a fer més agradables els moments de diàleg.

El diàleg es fa grup a grup; no es pot fer amb més d'un grup. Es pot aprofitar el moment en què diversos grups estiguin deliberant per fer el diàleg amb el grup que ja estigui acabant de deliberar, i aprofitar així els espais per portar diversos grups a la vegada.

PER TENIR EN COMPTE

Aquest joc de rol posa en joc qüestions emocionals i identitàries que poden apel·lar íntimament els participants. Sens dubte aquesta és la seva gran potència, però per això mateix ens hem de preparar per a totes les situacions amb responsabilitat i cura.

Preveure possibles situacions incòmodes, conflictes o aspectes que cal tractar amb més tacte (per exemple, amb alumnat migrant o amb grups en els quals puguin donar-se intervencions irrespectuoses), ens ajudarà a abordar-los adequadament si sorgeixen.

Fase I: El personatge i la seva necessitat

OBJECTIUS

Aprendre a construir un personatge des de la versemblança.

Imaginar vides possibles.

Parar una atenció especial a la dimensió emocional del personatge.

Reflexionar sobre els possibles detonants d'un procés migratori.

Conèixer els principals fluxos migratoris del planeta.

REPARTIMENT DE PASSAPORTS

En primer lloc, i abans de començar el viatge, cada grup haurà de crear el seu personatge minuciosament. Per això tindran només un Passaport de Personatge que conté unes dades mínimes com a punt de partida:

1. ROMANIA, Bucarest. (Idioma: romanès). 12 anys. Dona. (Viatja amb algú de la família).
2. GUINEA CONAKRY, Conakry. (Idioma: fula, francès). 30 anys. Home.
3. NIGÈRIA, Port Harcourt. (Idioma: anglès, ioruba). 19 anys. Dona.
4. EQUADOR, Esmeraldas. (Idioma: espanyol). 35 anys. Home.
5. URUGUAI, Trinidad. (Idioma: espanyol). 30 anys. Dona.
6. XINA, Pequín. (Idioma: xinès). 35 anys. Home.
7. MARROC, Riad. (Idioma: francès, àrab). 17 anys. Home.
8. SENEGAL, Ziguinchor. (Idioma: wòlof, francès). 21 anys. Dona.
9. PAKISTAN, Quetta. (Idioma: urdú, anglès). 40 anys. Dona.
10. RÚSSIA, Moscou. (Idioma: rus). 23 anys. Dona.
11. SÍRIA, Aleppo. (Idioma: àrab, armeni, anglès). 29 anys. Home. (Viatja amb la família: la dona de 27 anys i la filla de 5 anys).
12. AFGANISTAN, Kabul. (Idioma: darí, anglès). 25 anys. Home.

VARIANT: ELS ESTEREOTIPS

Si construeixen el personatge partint només del que ja saben, també podem aprofitar després del joc per treballar els estereotips sobre els diferents orígens migrants. Veurem com molts dels aspectes amb els quals han treballat, després de recollir informació es revelen com falses idees preconcebudes.

EXPLICACIÓ DE LA PRIMERA FASE A TOTS ELS GRUPS

La construcció del personatge

Els grups, doncs, tenen poques dades en cada targeta per començar a construir un personatge. Hauran d'emplenar el Passaport de Personatge amb deteniment: és important que el personatge sigui versemblant, gairebé com si estiguéssim parlant d'una persona real.

Per això, cada grup farà una petita recerca sobre la situació que pugui estar vivint el seu personatge: dades sobre el país on viu, causes de les migracions, mitjans de transport que se solen utilitzar, quins problemes se solen trobar, etc. Aquesta informació es farà servir en les diferents fases del joc. Aquesta tasca es pot encarregar per fer a casa

Facilitem un mapa als annexos perquè cada grup pugui ubicar el lloc de procedència proposat i les rutes migratòries des del lloc indicat.

No serà sobrer tenir el mapa, el passaport i la informació recollida a l'espai on desenvolupem el joc de rol.

En definitiva: com millor coneguin els grups el seu personatge, millor podran determinar-ne les reaccions, més natural serà prendre decisions per ell i, en definitiva, més viu serà el personatge. Com se sol dir en el cinema, treballar a partir dels personatges facilita la construcció d'històries denses, coherents i plenes de vida. És molt important que el grup s'apropriï del personatge, que el facin seu i el sentin proper. En una paraula, que l'estimin.

Passaport de personatge

El passaport té un títol "PASSAPORT" amb línies decoratives. A l'esquerra hi ha un espai per a una foto i un segell circular que diu "NO. 264532", "MAY 10 2019" i "AC599". A la dreta hi ha camps per a: Cognoms, Nom, Edat, Sexe, Procedència, Idioma, A què es dedica i Aficions.

FOTO: hauran de fer un dibuix

EDAT: ja ve donada

SEXE: ja ve donat

PROCEDÈNCIA: ja ve donada

IDIOMA: ja ve donat

NOM: (i, si es pot, COGNOMS)

A QUÈ ES DEDICA: Té alguna professió? És estudiant?

AFICIONS: Té hobbies? Què fa en el temps lliure?

FAMÍLIA I AMICS: Quina relació hi té?

QUÈ EL PORTA A EMIGRAR: expliquem la història personal del nostre personatge i les raons de la seva migració

UN SOMNI QUE VOL COMPLIR A LA VIDA:

CARÀCTER I EMOCIONS: els personatges, igual que nosaltres, tenen un caràcter i uns sentiments. Hem de ser curiosos amb això. No creem titelles: creem personatges que tenen un caràcter i una personalitat, i que senten. Com descriuríem el seu caràcter? És extravertit o introvertit? És estable o inestable? És alegre o trist? Irritable o tranquil? Apassionat o apàtic?

EXEMPLE DE PASSAPORT

Als annexos trobaràs els passaports per imprimir i un en blanc per crear nous personatges.

Tot seguit facilitem un passaport d'exemple com si un grup ja l'hagués emplenat.

Aquest personatge és el que farem servir en endavant a la guia didàctica per posar tots els exemples.

21 anys / Dona / Senegal (Ziguinchor) / Wolof, francès

PASSAPORT //////////////

Cognoms N'Diouf Edat 21 anys Procedència Senegal (Ziguinchor) A què es dedica Ven peix cada dia al mercat de Ziguinchor. Aficions La Fatoumata és una noia molt creativa. Li encanta cantar i ballar des que era una nena.	Nom Fatoumata Sexe Dona Idioma Wolof, francès
--	---

Família i amics

Viu amb els seus pares i els seus tres germans (dues germanes i un germà, tots tres més petits) en una casa de lloguer diminuta als afores de Ziguinchor.

Té molt bona relació amb tots. Tenen, és clar, alguna petita disputa, però a la Fatoumata els enuigs li duren molt poc. És com una segona mare per al seu germà petit, en Mamadou, de set anys.

La seva millor amiga és la Khady, una noia de 23 anys que treballa amb ella al mercat. No tenen secrets l'una amb l'altra.

Què la porta a emigrar

La seva família té greus problemes econòmics i el propietari de la casa on viuen els ha amenaçat amb desnonar-los. Enviar la Fatoumata a treballar a Europa perquè envii diners a la família

sembla l'única alternativa. A molts coneguts els ha funcionat de meravella.

Un somni que vol complir a la vida

La Fatoumata vol arribar a ser una ballarina professional.

Caràcter i emocions

La Fatoumata és una noia extravertida, alegre i molt creativa. El seu caràcter somiador fa que sovint sembli més despistada del que és. El cert és que, en les estones lliures, es pot passar hores mirant el mar mentre s'imagina tota mena d'aventures fantàstiques que després intenta reproduir als dibuixos. La bona música té la virtut d'alegrar-la. L'entristeix veure els seus pares tan amoïnats pel futur dels seus germans petits, i està disposada a fer el que calgui per tornar-los el somriure.

CADA GRUP PRESENTA EL SEU PERSONATGE AL “MÀSTER”

El “màster” pot aprofitar la presentació del grup per ajudar-los, mitjançant el diàleg, a completar el passaport i a enriquir aspectes de la personalitat o de la vida del personatge.

EXEMPLE

MÀSTER: Ah, així que la Fatoumata és una noia molt creativa...

GRUP: Sí, per això les aficions que té des de petita són cantar i ballar.

MÀSTER: Sabíeu que al Senegal hi ha la tradició artística de fer quadres amb sal de colors? Com que la Fatoumata és tan creativa, creieu que podria agradar-li dibuixar amb sal?

GRUP: Això seria genial!

Així que, a l'apartat d'aficions del passaport, després del diàleg amb el “màster”, el grup ha escrit la informació extra:

AFICIONS:

La Fatoumata és una noia molt creativa. Li encanta cantar i ballar des que era una nena, i sovint fa dibuixos amb sal de colors en el temps lliure. A vegades són tan bonics que els turistes els hi volen comprar, i llavors ella pot portar diners extres a casa.

Fase 2: Abans de marxar

OBJECTIUS

Reflexionar sobre la preparació (burocràtica, logística, econòmica) que requereix qualsevol procés migratori.

Situar-se en l'estat emocional d'una persona migrant en els moments previs a la partida.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

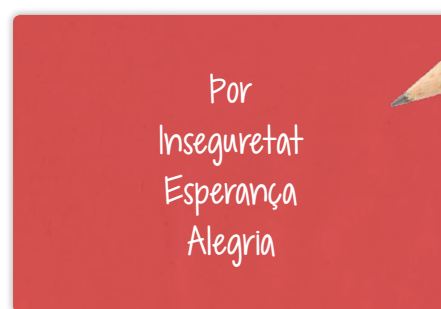
El "màster" lliura un sobre amb una cartolina de color a l'interior. A l'exterior del sobre hi ha escrita la frase: **"ABANS DE MARXAR"**.

Els grups reben un encàrrec

Hauran de decidir de quina manera cada personatge enfoca els mesos previs a la partida: quins tràmits ha hagut de fer, amb qui ha hagut de contactar, quants diners ha necessitat, etc.

Hauran d'escriure-ho a l'exterior del sobre (molt sintèticament). A la cartolina de color de l'interior hauran d'apuntar les EMOCIONS que el seu personatge ha experimentat al llarg del procés (POR, INSEGURETAT, TRISTESA, ESPERANÇA, ALEGRIA...).

DIÀLEG

Quan hagin fet l'encàrrec, han d'explicar al "màster" les decisions preses. Recordem que la tasca del "màster" aquí és dialogar amb el grup per fer-los evolucionar en les vivències: fer preguntes, posar dubtes, decidir plantejar-los algun problema extra, il·lustrar algun ambient de manera especialment nítida, obligar-los a canviar les decisions, aprofundir en les emocions, proposar noves situacions imprevistes...

Quan el "màster" consideri que aquesta fase ja ha estat prou jugada, fa avançar el grup cap a la següent.

EXEMPLE

GRUP: Des de la terra de la Fatoumata salpen *cayucos* cap a les illes Canàries. Ella i la seva família fa molts mesos que estalvien per pagar les persones que munten aquests viatges. Al final han aplegat els diners suficients i han aconseguit lloc en un *cayuco* que salparà la setmana que ve.

MÀSTER: Però a la família de la Fatoumata no saben que aquests viatges són molt perillosos? No tenen una manera més segura d'arribar?

GRUP: No tenen diners ni papers per al viatge en avió. A més, tenen coneixements que han aconseguit arribar a Espanya per aquest mitjà i això els dóna esperança.

MÀSTER: La situació econòmica de la família ha de ser molt desesperada per prendre aquesta determinació.

GRUP: Ho és. De fet, els pares de la Fatoumata tenen molta por. Però ella insisteix a fer el viatge, perquè no pot suportar veure'ls passar-ho tan malament més temps...

MÀSTER: Quines emocions han aparegut, doncs?

GRUP: La por, la desesperació, l'esperança, la valentia...

MÀSTER: Apuntem-les a la cartolina.

Fase 3: El comiat

OBJECTIUS

Explorar les emocions que es posen en joc en el comiat d'una persona migrant.

Identificar el comiat com un moment important del procés migratori.

Treballar el valor de l'adéu.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

Ha arribat l'hora de marxar. El "màster" lliura un sobre amb una cartolina de color a l'interior. A l'exterior del sobre hi ha escrita la frase: **"EL MEU COMIAT"**.

Els grups reben un encàrrec.

Hauran de decidir de quina manera cada personatge decideix DIR ADÉU AL SEU PAÍS I A LA SEVA GENT. (Un acte simbòlic, una última visita a un lloc molt estimat, o a algú molt estimat, una festa?...).

Hauran d'escriure-ho a l'exterior del sobre (molt sintèticament). A la cartolina de color de l'interior hauran d'apuntar-hi les EMOCIONS que el seu personatge ha experimentat en aquesta acció (TRISTESA, NOSTÀLGIA...).

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix les decisions amb el seu "màster", que les posa en qüestió i fa avançar la història del personatge per mitjà del diàleg (per exemple, aprofundint en la festa de comiat, en els amics i amigues que hi han anat, en la música que hi ha sonat, en els moments més emocionants, en els actes que el personatge fa per última vegada...). Un cop pensi que el grup ja ha aprofitat prou aquesta fase, passa a la següent.

EXEMPLE

GRUP: La nit abans de marxar, la Fatoumata se'n va a la platja i s'estira a la sorra per mirar per últim cop els estels de la seva terra.

MÀSTER: És molt tard?

GRUP: No ho sabem. Potser sí. No podia dormir i per això decideix anar a la platja.

MÀSTER: O sigui, que tota la família està dormint... La Fatoumata té la sensació d'haver-se'n acomiadat?

GRUP: Quan torni a casa, abans de ficar-se al llit, podria passar per l'habitació dels seus pares i fer-los un petó de comiat mentre dormen! Seria una manera ben bonica d'acomiarar-se'n!

MÀSTER: Em sembla bé. Però... just quan fa el petó a la seva mare, ella es desperta.

GRUP: La Fatoumata li diu: "Bona nit".

MÀSTER: La mare li diu: "T'estimo molt. Et trobarem molt a faltar."

GRUP: La Fatoumata li diu: "Aviat ens tornarem a veure, mare. Tingues confiança. Tot sortirà bé".

MÀSTER: Apunteu les noves idees al sobre.

Fase 4: El viatge

OBJECTIUS

Reflexionar sobre l'experiència del viatge.

Explorar les emocions de la persona migrant durant el viatge.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

El "màster" lliura un sobre al grup amb una cartolina de color a l'interior. A l'exterior hi figura la paraula "VIATGE".

Els grups reben un encàrrec

Explicar l'experiència del viatge.

Han de descriure a l'exterior com s'ha desenvolupat el viatge. A l'interior del sobre hi ha una cartolina de color. Han d'escriure-hi les EMOCIONS que han sentit durant el viatge.

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix amb el "màster" les decisions, i el "màster" les posa en qüestió i fa avançar la història del personatge per mitjà del diàleg. Quan pensi que el grup ja ha aprofitat prou aquesta fase, passa a la següent.

EXEMPLE

GRUP: El *cayuco* salpa de matinada, després de carregar l'equipatge, l'aigua, l'arròs i les persones que hi viatgen. La Fatoumata pensa que va massa ple. Són unes vint persones.

MÀSTER: Hi ha molta gent a la platja?

GRUP: Mariners i altres viatgers. La família de la Fatoumata ha anat a dir-li adéu. S'han abraçat i han plorat.

MÀSTER: Han pagat el viatge?

GRUP: Van pagar la setmana passada.

MÀSTER: Ok.

GRUP: Total, que la travessia transcorre sense problemes. Fa bon temps, i porten un GPS per orientar-se.

MÀSTER: Bé, és clar, transcorre sense problemes el primer dia, però el segon dia es posa a ploure...

GRUP: Clar, però els patrons de l'embarcació ja tenen experiència i...

Fase 5: La frontera

OBJECTIUS

Reflexionar sobre el paper de la frontera en qualsevol procés migratori.

Explorar les emocions de la persona migrant en l'experiència de la frontera.

ESCENA DIALOGADA

És hora de creuar la frontera. Aquí no hi haurà espai per a deliberacions en grup: l'escena es dialogarà directament amb el "màster".

El personatge, per fi, ha de creuar la frontera, amb totes les dificultats que això comporta. Deixem a la discreció del "màster" posar més o menys impediments perquè els personatges creuin. La idea és que el grup vivenciï amb tota la intensitat les dificultats burocràtiques, administratives i fins i tot policials d'aquest mal tràngol.

Al final d'aquesta escena dialogada, el "màster" propiciarà que creuin la frontera i arribin al país. En principi, ningú no fracassa en aquesta part del viatge (tot i que, si escullen malament... qui ho sap).

Abans d'avançar, es lliura un sobre al grup amb la corresponent cartolina de color. A l'exterior hi escriuran sintèticament com ha anat el pas per la frontera, i a la cartolina de l'interior totes les EMOCIONS que han sentit (FRUSTRACIÓ, RÀBIA, CONFUSIÓ...).

EXEMPLE

GRUP: Després de passar unes quantes setmanes al camp de refugiats de les illes Canàries per a persones acabades d'arribar en *cayuco*, la Fatoumata negocia amb els responsables del camp per poder-ne sortir.

MÀSTER: Bé, senyora N'Diouf, té passaport?

GRUP: El vaig perdre durant el viatge.

MÀSTER: Sense passaport ni permís no pot residir a Espanya. I encara menys treballar-hi.

GRUP: Tinc passaport, només és que l'he perdut. El primer que faré serà anar a l'ambaixada i...

MÀSTER: Com puc estar segur que no ens enganya?

GRUP: Si us plau, confiïn en mi...

MÀSTER: Coneix algú al país?

Fase 6: L'arribada

OBJECTIUS

Prendre consciència del que significa arribar a un nou país.

Situar-se en l'estat emocional d'una persona migrant acabada d'arribar.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ... SENSE SOBRE?

Sense el lliurament del sobre al qual els tenim acostumats, els grups reben simplement un encàrrec:

Encàrrec

IMPORTANT:

"MOLT BÉ. HEU ARRIBAT AL PAÍS AL QUAL PRE-TENÍEU ARRIBAR. I ARA QUÈ?"

El "màster" els llança la pregunta, però no anticipa cap opció.

Els grups han de quedar-se amb una sensació de desorientació total, de màxima llibertat i alhora de màxima desemparança. Es reuneixen per decidir quin serà el pas següent.

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix amb el "màster" les decisions, els primers passos al país, els primers contactes, les prioritats.

El "màster", al seu torn, farà evolucionar i posarà en conflicte aquestes decisions, intentant també de donar una forma vívida a les primeres situacions que es troba el personatge, les primeres impressions (el clima, la gent, l'idioma, els llocs...), i les emocions.

Després del diàleg, el "màster" lliura un sobre amb una cartolina de color a l'interior. A l'exterior del sobre hi ha escrita la frase: "PRIMERS PASSOS, PRIMERS SENSACIONS".

Hauran d'escriure a l'exterior del sobre quins han estat els seus primers moviments al nou país, quins passos han fet, on s'han adreçat, quins problemes han tingut.

A l'interior, a la cartolina de color han d'escriure-hi les EMOCIONS que ha sentit el personatge en aquesta situació.

I avancem!

EXEMPLE

MÀSTER: El primer que sent la Fatoumata és un fred terrible, en comparació amb el clima al qual està acostumada.

GRUP: Sí. Tota l'estona es tapa amb la manta que li han donat al camp de refugiats.

MÀSTER: Sap on ha d'anar?

GRUP: No. Se sent perduda. Ho pregunta a una persona que troba pel carrer.

MÀSTER: Però aquesta persona no parla francès i no l'entén.

GRUP: Continua caminant fins que en troba una altra.

MÀSTER: Està bé. Aquesta sí que xampurreja el francès. Què li pregunta la Fatoumata?

Fase 7: Una nova vida

OBJECTIUS

Prendre consciència del que representa construir una nova vida al país d'acollida.

Reflexionar sobre les primeres prioritats existencials d'una persona migrant al país d'acollida.

Explorar les emocions que els primers passos vitals en un nou país posen en joc en la persona migrant.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

Arriba un nou sobre, amb la cartolina corresponent de color a l'interior. Escrita a l'exterior del sobre, la frase **"UNA NOVA VIDA"**.

Els grups reben un encàrrec

Hauran d'imaginar com el seu personatge aconseguirà: habitatge, menjar, papers i feina.

Hauran d'escriure breument les decisions preses a l'exterior. A l'interior, en una cartolina de color, hi escriuran les EMO-CIONS del seu personatge durant aquest període.

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix amb el seu "màster" les decisions, i el "màster" les posa en qüestió i fa avançar la història del personatge per mitjà del diàleg. En aquest punt al "màster" li serà fàcil relacionar moltes de les situacions amb el que s'ha vist anteriorment a la pel·lícula.

Un cop pensi que el grup ja ha aprofitat prou aquesta fase, passa a la següent.

EXEMPLE

GRUP: La Fatoumata es troba amb un dels companys de viatge al *cayuco* i, gràcies a ell, troba un lloc per dormir amb altres persones acabades d'arribar.

MÀSTER: Està bé. Que aquest lloc per dormir estigui regentat per ciutadans espanyols que allotgen il·legalment persones migrants en condicions molt precàries.

GRUP: Però, tenim una habitació només per a nosaltres?

MÀSTER: Està bé, la Fatoumata també té una habitació per ella sola. Però de seguida comencen a pressionar-la amb el preu. Què farà la Fatoumata per aconseguir els diners?

Fase 8: Una nova gent

OBJECTIUS

Prendre consciència del que representa forjar noves relacions al país d'acollida.

Explorar les emocions de la persona migrant davant de les primeres relacions personals al país d'acollida.

Treballar el valor de l'amistat.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

Arriba un nou sobre, amb la cartolina corresponent de color a l'interior. Escrita a l'exterior, la frase **"UNA NOVA GENT"**.

Els grups reben un encàrrec

Hauran d'imaginar quines persones noves coneix el seu personatge, qui són els seus nous amics i amigues (i família), com es diverteix i com practica la religió.

Deberán escribir brevemente las decisiones tomadas en el exterior del sobre. En el interior, en la cartulina de color, escribirán las EMOCIONES de su personaje durante este período.

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix amb el seu "màster" les decisions, i el "màster" les posa en qüestió i fa avançar la història del personatge per mitjà del diàleg. En aquest punt al "màster" li serà fàcil relacionar moltes de les situacions amb el que s'ha vist anteriorment a la pel·lícula. Un cop pensi que el grup ja ha aprofitat prou aquesta fase, passa a la següent.

EXEMPLE

GRUP: La Fatoumata coneix una dona senegalesa que viu al mateix edifici.

MÀSTER: Com es diu?

GRUP: Mmm... Quins altres noms de dona es fan servir al Senegal?

MÀSTER: Vejam... A Internet posa que hi ha moltes Aminata.

GRUP: Bé, doncs es diu Aminata. Fa més temps que és a Espanya.

MÀSTER: I es dona la casualitat que a l'Aminata també li encanta ballar. I fins i tot forma part d'un grup de ball senegalès que assaja al centre cívic del barri. Com que a la Fatoumata l'entusiasme ballar, l'hi convida.

GRUP: Ella accepta. I, per primer cop des que ha arribat, se sent feliç.

MÀSTER: Això és bo. Apunteu al sobre les particularitats d'aquesta nova amistat i a l'interior aquesta sensació d'estar feliç per primer cop.

Fase 9: El dol

OBJECTIUS

Explorar l'emoció del dol en la persona migrant.

Identificar el dol com una emoció fonamental del procés migratori.

Treballar el valor del dol.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

Arriba un nou sobre, amb la cartolina corresponent de color a l'interior. Escrita a l'exterior, la paraula "DOL".

Els grups reben un encàrrec

A l'exterior del sobre, els grups hauran d'escriure-hi si és fluïda o difícil la comunicació amb la gent que s'ha quedat al seu país, i si la seva nova vida és gaire diferent de l'anterior, si se sent sol/a, comprès/esa...

A l'interior del sobre, en una cartolina de color, hauran d'escriure-hi les EMOCIONS que sent ara envers el seu país d'origen i envers la gent que s'hi ha quedat.

DIÀLEG

Com sempre, el grup comparteix amb el "màster" les decisions, i el "màster" les posa en qüestió. El "màster" pot relacionar moltes de les emocions amb el que s'ha vist anteriorment a la pel·lícula.

I avancem cap al final del joc!

EXEMPLE

GRUP: Cada cap de setmana, la Fatoumata parla amb els seus pares des d'un locutori.

MÀSTER: Els envia diners?

GRUP: Sí, quan pot.

MÀSTER: Els troba a faltar?

GRUP: Ella intenta fer veure per telèfon que està contenta i tranquil·la per no preocupar-los. Però aquestes converses la fan posar molt trista.

MÀSTER: De quina manera aconsegueix enfrontar-se a aquest dol?

GRUP: Estalvia tants diners com pot. I somia a estalviar prou per tornar a visitar-los.

MÀSTER: Han aparegut noves emocions...

GRUP: Afegim-les a les que ja teníem a la cartolina. Ja teníem l'enyor. Afegim-hi l'esperança de tornar.

Fase 10: El futur

OBJECTIUS

Reflexionar sobre el futur possible del personatge migrant creat.

Situar-se en l'estat emocional d'una persona migrant respecte al seu propi procés migratori.

ENCÀRREC I DELIBERACIÓ

Arriba un nou sobre, amb la cartolina corresponent de color a l'interior. Escrita a l'exterior, la paraula "FUTUR".

S'encarrega als grups

Que imaginin com serà la vida del seu personatge d'aquí a vint anys.

A l'exterior del sobre, els grups hauran d'escriure-hi molt breument sobre aquest futur. A l'interior, en una cartolina de color, hauran d'escriure-hi les EMOCIONS que el seu personatge sentirà d'aquí a vint anys quan pensi en la seva arribada al país.

DIÀLEG

Després de compartir amb el "màster" aquest futur imaginat, el "màster" pot fer les últimes reflexions sobre com ha estat la història del personatge i el treball en grup.

EXEMPLE

GRUP: Creiem que en el futur la Fatoumata al·lucinarà pensant que va ser capaç d'afrontar l'aventura de la migració.

MÀSTER: Es penedeix d'haver-ho fet?

GRUP: No, perquè a ella li ha sortit bé. Però coneix casos de gent que ha fracassat, i se sent molt afortunada per la sort que ha tingut.

MÀSTER: Ha aconseguit tornar a visitar la seva família?

GRUP: És clar. Hi torna cada estiu. I es planteja tornar-hi per sempre i muntar un negoci a Ziguinchor quan tinguin uns quants diners més.

Tancament de l'activitat: persones i emocions

OBJECTIUS

Posar en comú les experiències viscudes amb el joc de rol.

Integrar els aprenentatges fets i les emocions sorgides durant el procés.

Reflexionar sobre la dimensió humana i el caràcter únic de l'experiència migrant.

PART 1

INTRODUCCIÓ

És molt important, un cop acabat el joc, reservar un temps per a un tancament d'activitat com el que proposem tot seguit. D'aquesta manera, no tan sols posem en comú les experiències viscudes sinó que, al seu torn, garantim una millor gestió de les emocions sorgides durant el procés.

Seguint la seqüència pedagògica que hem proposat durant tot el procés, aquest tancament parteix en un primer moment de la dimensió emocional i arriba més tard a la reflexió.

L'espai que escollim per al tancament ha de ser apte per al treball en gran grup.

OBJECTIUS

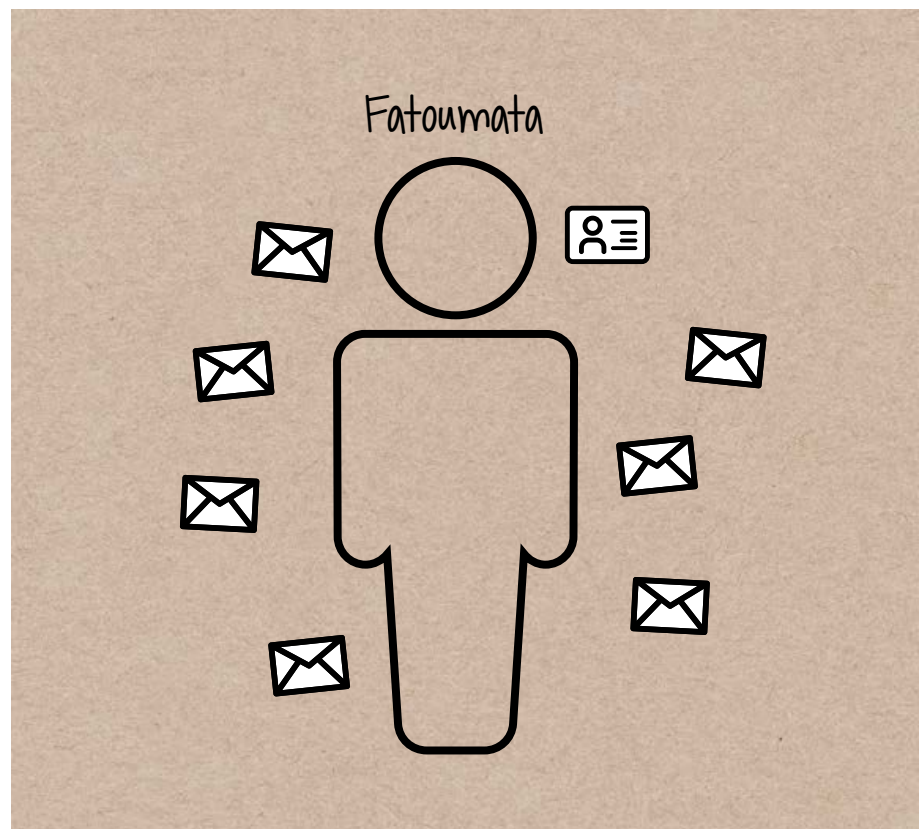
Donar una projecció plàstica al procés emocional del nostre personatge.

Posar en comú les experiències viscudes amb el joc de rol.

Integrar els aprenentatges fets i les emocions sorgides durant el joc.

PART 2

LES SILUETES DELS NOSTRES PERSONATGES

1. Estenem un gran paper d'embalar al llarg de la sala.
2. Cada grup participant en el joc de rol dibuixa al paper d'embalar una silueta humana (calcant-la d'un membre del grup). Tot seguit, escriuen al damunt, a la part de dalt, el NOM DEL SEU PERSONATGE, i al costat hi enganxen el PASSAPORT.
3. Cada grup enganxa al voltant de la seva silueta els sobres amb les descripcions detallades del viatge del personatge.
4. 4. Per últim, distribuïm tots els i les participants al voltant de la sala en disposició d'escoltar. Els grups, per torns, se situaran al costat de la seva silueta i explicaran a la resta de participants els seus viatges, assenyalant al mapamundi el viatge fet.
5. Cada cop que, mentre expliquen la història, els grups passin per una de les fases, trauran la cartolina de color de l'interior del sobre amb les emocions corresponents.
6. Després de deliberar, enganxaran la cartolina amb l'emoció que destaquen de cada fase a la part de la seva silueta a la qual creguin que correspon aquesta emoció. Òbviament, es tracta d'eleccions subjectives i simbòliques per a les quals no hi ha respostes úniques: uns poden escollir l'ANGOIXA i situar-la al coll de la silueta; un altre grup pot escollir l'ALEGRIA i sentir que ha d'anar als pulmons, mentre que un altre grup pot optar per enganxar-la al somriure, etc.
7. Aquesta acció de caràcter poètic ajudarà a prendre consciència de la dimensió emocional de qualsevol procés migratori i, al seu torn, permetrà els i les participants integrar les emocions sorgides durant el joc.

OBJECTIUS

Reflexionar sobre la dimensió humana i el caràcter únic de l'experiència migrant.

Prendre consciència del que es pretenia amb tota la seqüència d'activitats (visionat, joc de rol, tancament).

PART 3

REFLEXIÓ

- Després d'aquest tancament de caràcter emocional, obrim un torn d'intervencions per comentar entre tots com s'ha desenvolupat el joc. Quins aspectes ens han sorprès més? Quines dinàmiques han funcionat bé i quines milloràriem? Com ens hem sentit participant-hi? Etc.
- Igualment, podem aprofitar per vincular l'activitat a la pel·lícula i a la vida real i reforçar el missatge de l'activitat: la necessitat de veure els migrants com a persones i no com a fenòmens abstractes, i comprendre que les seves emocions són genuïnes, úniques i individuals.
- Podem pensar amb els i les participants possibles propostes d'acció al centre educatiu o al barri/poble sobre les qüestions plantejades al llarg de l'activitat.

ANNEXOS

la pro messe

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT ///////////////

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

37

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT ///////////////

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

38

NO. 764538
MAY 10 2018
7-PM
33 94 108

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedencia

Idioma

A què es dedica

Aficions

30 anys

Home

Guinea Conakry (Conakry)

Fula, francès

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

19 anys

Dona

Nigèria (Port Harcourt)

Anglès, ioruba

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedencia

Idioma

A què es dedica

Aficions

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT ///////////////

Cognoms

Edat
30 anys

Procedencia
Uruguai (Trinidad)

A què es dedica

Aficions

Nom

Sexe
Dona

Idioma
Espanyol

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT ///////////////

Cognoms

Edat

35 anys

Procedencia

Xina (Pequín)

A què es dedica

Aficions

Nom

Sexe

Home

Idioma

Xinès

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

43

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 94

PASSAPORT ///////////////

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

17 anys

Home

Marroc (Riad)

Francès, àrab

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

44

NO. 764538
MAY 10 2018
7-PM

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedencia

Idioma

A què es dedica

Aficions

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

45

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

40 anys

Dona

Pakistan (Quetta)

Urdú, anglès

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedencia

Idioma

A què es dedica

Aficions

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què la porta a emigrar

Caràcter i emocions

47

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 94

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procédència

Idioma

A què es dedica

Aficions

29 anys

Home

Viatja amb la seva dona (27 anys) i la seva filla (5 anys)

Àrab, armeni, anglès

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

48

NO. 764538
MAY 10 8
7-PM
33 5294

PASSAPORT

Cognoms

Nom

Edat

Sexe

Procedència

Idioma

A què es dedica

Aficions

25 anys

Home

Afganistan (Kabul)

Dari, anglès

Família i amics

Un somni que vol complir a la vida

Què el porta a emigrar

Caràcter i emocions

49

la pro messa

Aquesta guia didàctica està basada en una activitat realitzada en el marc de la trobada d'estudiants participants en la proposta Connectant mons, en la qual es van abordar les migracions com a temàtica central de la proposta.

Un reconeixement especial a l'associació **A Bao A Qu** i al seu projecte **Cinema en curs / Cine en curso**, les metodologies de visionat del qual, resultat d'una extensa tasca de valor incalculable per a la transmissió del cinema, són a la base de les que es proposen en aquest llibre.

Autoria: Pep Garrido Montblanch

Disseny i edició: Estudi Lluís Torres

Il·lustració: Xavier Gàndara, Peix

Correcció lingüística: Albert Nolla

Traducció: Albert Nolla

Coordinació: Begoña Carmona i Anna Duch

OXFAM Intermón